

Dosarul nr. 3r-133/23
2-22039970-01-3r-26052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, D. Băbălău, I. Dutca)

DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Autoritatea Națională de Integritate împotriva Consiliului pentru Prevenirea și
Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoană terță Nicolaev Ion cu privire
la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
declarat inadmisibil apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva
hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că
motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a ț ă :

La 23 martie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și
Asigurarea Egalității, persoană terță Nicolaev Ion, solicitând anularea integrală a
deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea
Egalității nr. 270/21 din 21 februarie 2022 ca fiind ilegală.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a
fost respinsă acțiunea depusă de Autoritatea Națională de Integritate ca fiind
neîntemeiată.

La 6 decembrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus apel nemotivat
împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

Prin încheierea din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat
inadmisibil apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate, pe motiv că motivarea
apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 27 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Autoritatea Națională de
Integritate a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău împotriva încheierii din 6 aprilie
2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală
a încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 noiembrie

2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin referința din 15 iunie 2023, Consiliul pentru egalitate a solicitat respingerea recursului.

Reieșind din faptul că hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani nu constituie obiectul recursului conform cap. IV cartea a III Cod administrativ – recursul împotriva încheierilor judecătorești, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu se va expune în privința recursului depus împotriva acesteia.

Examinând recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce succed.

Prin prisma art. 191 alin. (5) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Alineatul (3) al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizia prin care declară recursul inadmisibil.

În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevante dispozițiile art. 242 Cod administrativ, care stabilesc că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din materialele dosarului rezultă că la 27 aprilie 2023, Autoritatea Națională de Integritate a depus prin intermediul poștei electronice la Curtea de Apel Chișinău cerere de recurs împotriva încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Este cert și faptul că încheierea din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Autorității Naționale de Integritate la adresa electronică info@ani.md indicată de recurent în cererile depuse către instanță și utilizată în comunicarea cu

instanța de judecată (f. d. 4, 35, 45), fiind notificată recurentului la data de 10 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin ștampila de intrare a Autorității Naționale de Integritate nr. 3091 aplicată pe extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 73).

Astfel, în speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenul de depunere a recursului și-a început curgerea la 11 aprilie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate și a expirat la 25 aprilie 2023, pe când cererea de recurs a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău în data de 27 aprilie 2023, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ. Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea recursului este limitat la un anumit interval și anume 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești.

În plus, instanța de recurs mai relevă că încheierea din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la data de 10 aprilie 2023 și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, <https://cac.instante.justice.md/>.

Așadar, la caz, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Autoritatea Națională de Integritate a drepturilor sale procedurale, ce a și generat omiterea termenului legal de depunere a recursului.

În circumstanțele descrise, se constată că recursul împotriva încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, depus de Autoritatea Națională de Integritate, la data de 27 aprilie 2023, este în afara termenului legal.

De altfel, se va nota că în virtutea principiului bunei-credințe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege și să acționeze în vederea protejării intereselor sale juridice.

Obligația respectivă derivă și din prevederile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul nu a prezentat instanței probe ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege și nu a depus în acest sens o cerere cu privire la repunerea recursului în termen, în sensul art. 65 Cod administrativ.

Astfel fiind, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la

adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse mai sus cu normele legale citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că la depunerea recursului împotriva încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Autoritatea Națională de Integritate nu a respectat prevederile art. 242 Cod administrativ.

Față de cele ce preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva încheierii din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoană terță Nicolaev Ion cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron